

Skog & Historia

Inventering av kulturminnen i Indals och Lidens socken

Under sommaren och tills snön kom i november, har vi varit totalt 15st som sprungit(!) runt i skogarna hela dagarna och letat lämningar efter huggar/kolkarkojor, kolbottnar, fåbodstigar, gamla färdvägar, vilstenar, källor, tjärdalar, dammar, kvarnar, sägar, fågelfångstanläggningar, gränsmärken, odlings/röjningsrösen, myrslätter, torvtäcker m.m. Dessa har vi mätt upp och gjort beskrivningar för som förts in på kartor och i en databas hos Skogsvårdsstyrelsen som sedan även ska kunna användas av allmänheten och forskare via Internet. Syftet är att kunna sköta ett rationellt skogsbruk samtidigt som man tar hänsyn till de historiska lämningarna. Skogsvårdsstyrelsen ger er gratis rådgivning om någon åtgärd ska göras vid lämningen.

Varje kartblad vi arbetar med har en yta på 5x5km, dvs 25 kvadratkilometer så i Indal har vi hunnit med 7 kartor så det finns ett stort område kvar att jobba med, Lidenområdet är så gott som klart.

Det är en alldeles särskild känsla som infinner sig när man står där mitt i skogen och just har hittat det man letat efter, speciellt intressant, tycker jag att det är vid de gamla torpställen som finns uppe i vår skog. Dessa torp har ofta legat långt ifrån allfarvägen och i brant och besvärlig terräng, vid dessa torp hittar man ofta väldigt många röjningsrösen (högar dit de kastade den sten de tog upp ur marken för att kunna odla) och ibland välbevarade fina jordkällare med välvt stentak, precis som här i Nolby, oftast kan man också hitta hörnstenar och stenkant där husen stått. Tänk hur folk har bott och arbetat, ofta under väldigt dåliga förhållanden.

Här i Nolby har det funnits två hemman, vi har hittat rester efter 16 husgrunder, 2 jordkällare, en tjärdal, flera terasskanter, gräns i form av en stengårdsgård ca 100m lång och 92 röjningsrösen.

Carina Berg och Mats Nylander, Skogsvårdsstyrelsen Projekt Skog & Historia, vid Nolby hösten 2003.

Foto: Arne Johansson.

Det är nu 242 år sedan de började bruka denna mark och ungefär 60 år sedan den siste bonden flyttade härifrån. Här har även funnits två torp vid södra delen av Djupsjön.

Stigar är också mycket intressanta att följa, tänk vad långt folk fick gå långt på den tiden.

Jobbet har varit jätteroligt, intressant men ibland väldigt slitigt. Vi har fått motion, frisk luft och dessutom lärt oss en massa om hur folk levde och arbetade i skogen förr i tiden.

Om vi inte har pratat med just Er och ni vet av någon kojrest eller något annat på skogen så blir vi jätteglada om ni hör av er till oss, vi finns på dagtid i Indals hembygdsgård 060-922 40.

Vill ni läsa mer om Skog & Historia:

www.raa.se/soh

Vid pennan
Carina Berg